

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/230/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713202773
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kmeťová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713202773.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kmeťovej, členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., v exekučnej veci oprávneného mal. J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX W., zastúpená E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XX, XXX XX W. proti povinnému S. E., nar. XX.XX.XXXX, t.č. na neznámom mieste, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Andreou Cimermanovou so sídlom Exekútorského úradu Francisciho 1044/6, 960 01 Zvolen pod sp. zn. EX 17/13, o vymoženie zmeškaného a bežného výživného, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 12Er/118/2013-21 zo dňa 12. februára 2016 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen č. k. 12Er/118/2013-21 zo dňa 12. februára 2016 z r u š u j e a vec v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Andrei Cimermanovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 22.02.2013.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnená zastúpená E. H., nar. XX.XX.XXXX sa návrhom na vykonanie exekúcie spísaným dňa 04.02.2013 domáha vykonania exekúcie na vymoženie zmeškaného výživného voči povinnému za obdobie od 01.01.2013 do 31.12.2013 a bežného výživného v sume 66,38 Eur mesačne od 01.02.2013 doposiaľ. Vykonania exekúcie sa oprávnený domáha na základe exekučného titulu, ktorým je právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 6P/54/2012-61 zo dňa 22.11.2012. Uvedeným uznesením bola maloletá oprávnená J. E. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke E. H., nar. XX.XX.XXXX a zároveň matke J. majerovej, nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. H., a otcovi S. E., nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť platiť na maloletú J. E., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 66,38 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. H.. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.01.2013 a vykonateľnosť dňa 22.11.2012 pokiaľ ide o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, a dňa 21.02.2013 pokiaľ ide o uloženie vyživovacej povinnosti rodičom maloletej oprávnenej.

3. Okresný súd v zmysle § 40 ods. 1 Exekučného poriadku vyzval súdneho exekútora, aby zabezpečil opravu, resp. doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v časti petitu, kde sa navrhuje vymoženie výživného v sume 66,38 Eur mesačne za obdobie od 01.02.2013 doposiaľ, pričom exekučným titulom č. k. 6P/54/2012-61 zo dňa 22.11.2012, ktorým súd predbežným opatrením nariadil otcovi maloletej oprávnenej povinnosť platiť na maloletú oprávnenú výživné v sume 66,38 Eur mesačne. Z pripojeného spisu sp. zn. 10P/3/2013 súd zistil, že rozsudkom č. k. 10P/3/2013-160 zo dňa 31.07.2013 právoplatným dňa 31.08.2013 a vykonateľným dňa 16.09.2013, súd maloletú oprávnenú zveril do náhradnej osobnej

starostlivosti starej matky E. H., nar. XX.XX.XXXX. Na podklade exekučného titulu uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 6P/54/2012-61 zo dňa 22.11.2012 možno vymáhať dlžné výživné len za obdobie do 16.10.2013. Ďalej súd vyzval na doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v tom zmysle, že je potrebné preukázať, že zástupkyňa maloletej oprávnenej, ktorej bola táto zverená do náhradnej osobnej starostlivosti mala na základe rozhodnutia súdu oprávnenie vymáhať v mene maloletej výživné, nakoľko ako osoba, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti má právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach, nakoľko oprávnenie vymáhať výživné z exekučného titulu nevyplýva.

4. Dňa 18.08.2015 súdny exekútor doručil súdu podanie, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie opravený v tom zmysle, že v mene oprávneného sa navrhuje vymożenie zameškaného výživného za obdobie od 01.01.2013 do 16.10.2013 spolu vo výške 663,80 Eur. Návrh však nebol doplnený o tú skutočnosť, že by stará matka, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti preukázala oprávnenie zastupovať túto podaní návrhu na vymożenie výživného od otca maloletej.

5. Okresný súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie v mene maloletej podala ich stará matka E. H., ktorej bola maloletá J. E. exekučným titulom zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. V exekučnom titule však nebol vymedzený rozsah práv a povinností E. H. k maloletej, preto v danom prípade platí režim vyplývajúci z § 45 ods. 4 zákona o rodine, že stará matka maloletej, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti je oprávnená zastupovať maloletú oprávnenú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach. Súd v rozhodnutí výslovne neurčil, že E. H. môže zastupovať maloletú oprávnenú pri vymáhaní výživného od ich rodičov. Zastupovanie maloletého dieťaťa pri podávaní návrhu na vykonanie exekúcie nemožno považovať za bežnú vec v zmysle § 45 ods. 4 zákona o rodine. Aby E. H. mohla zastupovať maloletú oprávnenú v exekučnom konaní na vymożenie výživného od ich rodičov, v tomto prípade otca, je nutné aby takéto oprávnenie bolo výslovne vymedzené v rozhodnutí, ktorým bola maloleté dieťa zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V prejednávanej veci návrh na vykonanie exekúcie v mene maloletej oprávnenej mohol podať opatrovník, ktorý by bol maloletej za týmto účelom ustanovený súdom v zmysle § 60 zákona o rodine, pričom za takého opatrovníka môže byť ustanovená aj stará matka maloletej.

6. Keďže E. H., ktorá podala návrh na vykonanie exekúcie, nie je účastníčkou konania a ani nepreukázala, že je oprávnená zastupovať maloletú oprávnenú pri podávaní takéhoto návrhu, exekučný súd vyhodnotil návrh na vykonanie exekúcie ako podaný neoprávnenou osobou a teda ako rozporný so zákonom. Na základe uvedeného súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

7. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený prostredníctvom svojho zástupcu E. H. odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia vyhovel. Zástupca v odvolaní nesúhlasil so záverom okresného súdu, že zastupovanie maloletého dieťaťa pri podávaní návrhu na vykonanie exekúcie nemožno v zmysle § 45 ods. 4 zákona o rodine považovať za bežnú vec. V tejto súvislosti poukázal, že súdna prax za podstatné záležitosti určila napr. vystaňovanie maloletého do cudziny, správu jeho majetku alebo okolnosti súvisiace s jeho štátnym občianstvom, poskytnutím zdravotnej starostlivosti, prípravu na budúce povolanie, či zmenu mena maloletého. Naopak bežnou záležitosťou možno rozumieť tú záležitosť, ktorá súvisí s bežným uspokojovaním potrieb maloletého dieťaťa, vrátane oprávnenia podať návrh na vykonanie exekúcie na vymożenie dlžného výživného pre maloleté dieťa.

8. Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP v rozsahu podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné.

10. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že dňa 04.02.2013 bol súdnemu exekútorovi doručený návrh maloletej oprávnenej J. E. zastúpenej E. H. na vykonanie exekúcie voči povinnému na zmeškané výživné a bežné výživné. Následne bola okresnému súdu dňa 26.02.2013 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

11. V prejednávanej veci maloletá oprávnená zastúpená starou matkou žiadala vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Zvolen č. k. 6P/54/2012-61 zo dňa 22.11.2012, ktorým bola maloletá oprávnená J. E. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke E. H., nar. XX.XX.XXXX a zároveň matke J. majerovej, nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. H., a otcovi S. E., nar. XX.XX.XXXX uložil povinnosť platiť na maloletú J. E., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 66,38 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. H., ktorú povinnosť si otec neplní. Z pripojeného spisu sp. zn. 10P/3/2013 odvolací súd zistil, že rozsudkom č. k. 10P/3/2013-160 zo dňa 31.07.2013 právoplatným dňa 31.08.2013 a vykonateľným dňa 16.09.2013, súd maloletú oprávnenú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je podľa tohto rozhodnutia oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, zabezpečovať starostlivosť o jej všestranný rozvoj, zastupovať maloletú bežných záležitostiach a spravovať jej majetok.

12. Okresný súd, ktorý mal za to, že E. H. ako osoba, ktorej bolo na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 6P/54/2012-61 zo dňa 22.11.2012 zverené maloleté dieťa J. E., t.j. oprávnená do náhradnej osobnej starostlivosti nie je na základe tohto rozhodnutia oprávnená na ich zastupovanie pri podávaní návrhu na vykonanie exekúcie na zmeškané a bežné výživné, následne vyzval súdneho exekútora, aby v zmysle § 40 ods. 1 Exekučného poriadku zabezpečil opravu, resp. doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie o rozhodnutie, z ktorého vyplýva oprávnenie E. H. na zastupovanie maloletej pri vymáhaní výživného, v zmysle § 60 zákona o rodine. Dňa 18.08.2015 súdny exekútor doručil súdu opravený návrh na vykonanie exekúcie, ktorý však o takéto rozhodnutie doplnený nebol.

13. Podľa § 9a ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

14. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

16. Oprávnený podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu okresného súdu ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený k 30.06.2016. Odvolací súd o tomto odvolaní rozhoduje podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ktorý sa v zmysle vyššie uvedených prechodných a záverečných ustanovení, ako aj v zmysle § 9a ods. 1 Exekučného poriadku použije aj v tomto exekučnom konaní, pričom podľa § 470 ods. 2 CSP zostávajú právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti zachované.

17. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

18. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa odseku 4 vyššie citovaného ustanovenia osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa odseku 8 vyššie citovaného ustanovenia súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

21. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že súd pri rozhodnutí o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vymedzí rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu a zároveň určí rodičom alebo iným fyzickým osobám rozsah ich vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a súčasne im uloží, aby výživné poukazovali úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v prípade ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa súd im uloží povinnosť poukázať výživné osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

22. V prejednávanej veci bola v exekučnom titule povinnému, t.j. otcovi maloletej oprávnenej S. E., nar. XX.XX.XXXX uložená povinnosť platiť na maloletú J. E., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 66,38 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. H., ktorej bola maloletá J. E. týmto rozhodnutím zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Keďže exekučnom titule nebol vymedzený rozsah práv a povinností E. H. k maloletej, platí v danom prípade režim vyplývajúci z § 45 ods. 4 zákona o rodine, že stará matka maloletej, ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti je oprávnená zastupovať maloletú oprávnenú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach. Za bežnú vec je potrebné v danom prípade považovať aj zastupovanie zvereného maloletého dieťaťa v prípade podania návrhu na výkon rozhodnutia z dôvodu, že v tomto prípade zastúpenie maloletého dieťaťa je predovšetkým za účelom zabezpečenia jeho bežných potrieb, ktoré sú zabezpečované aj z výživného, ktoré si otec maloletej vo výške stanovenej v exekučnom titule neplní. V prejednávanej veci preto nie je dôvod na ustanovenie opatrovníka podľa § 60 zákona o rodine, tak ako to konštatoval okresný súd.

23. Keďže okresný súd vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a d) zrušil CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom okresný súd opätovne rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).